

dor); *robadora*: «Perpinyà tens una tia, / que per nom se diu Maria, / *robadora* de l'amor», *La Presó de Perpinyà* [S. XVII?] (MilàF, *Romillo*, 135BC). +*Robant* 'saquejador, depredador' [S. XII, «són-ne robans», supra, PPujol, *Docs*, 4.42]. *Robament* [Marsili]. *Robat*

Robatori, el *DAG* només el registra en el sentit de 'latrociní descarat' («quin *robatori!*»): amb aquest matís restava ben viu a Bna a princ. de segle (no se sentia en altre en els anys 1910-20, a causa de la invasió del castellanisme *robo*, únic que registra Lab. 1840); però ja c. 1918 i plenament en els anys 20 es repren- 10 gué vigorosament l'ús general del mot genuí, que ja era antic: *AlcM* en cita un testimoni de 1471 i un de 1588, i se n'hi poden afegir: «se posen a robar e pillar e fer mil mals excessos e *robatoris*», ross. 1521, 15 *InuLC* i el val. Martí *robatorio* en el seu *Alfarache* de 1603 (Rivad. III, 381); «los cinc minuts que durà lo *robatori* ---», a. 1810 (*BABL* VI, 483); formació comuna amb l'oc. *raubatori* (ja S. XIV «greujo(n) trop fazén man *raubatoris*», *Leys d'Amors*, Rayn. V, 47b), i modernament en què el veiem sovint en la ploma de Mistral: *Mireio* VII, 66 6; «l'estòri / dou sacrilège *raubatori* / --- / empourtant Nerto a la brasseto / ---», *Nerto* v, 414. *Robatorium*.

Roberia ant. *saqueig*, *lladronici*, *robatori*: «tots 25 los peccats --- fossen perdonats, levada *roberia* e logre e furt ---», Jaume I (*Cròn*, Ag., 508 1); «jamés no vius sinó de *robaries* e de carn podrida», Eiximenis (*Terç*, *NCl* VI, 145); «Honorables senyors: vostre letra he rebuda sobre una *roberia* que és estada feta a la Pobra de Clarmunt ---», 'carta comuna' de 1400, *Arx. Mun.* Bna; i *InuLC* registra ja en l'a 1197 en text b-ll.: «non exeat malum, dampnum, jactura seu *roberia* aliqua» 1197 i set exs més en cat. pur, Ss XIII-XIV; *roberia* 1295, en el Procés de PPalau de Camarasa (CaCandi, *MiscH/Cat* II, 180); «aquesta almoyna que ací se fa, de *roberia* e de mal just són los diners de què s fa», *Eximplis* (recull Ag.); i el *DAG* (s. v. *roberia* i *roberia*) n'hi afegeix molts de tota l'Edat Mitjana; «*roberia* del que salteja grassatio, r. de armats --- r de la cosa pública ---, r del sagrat etc», Busa-N. «Guino d. T. fou hom qui --- per la sua *roberia* fo --- de gran fama, e fo gitat de la ciutat de Sena», *Decam* x, § 2, 555 6f.

Es formació comuna amb l'oc, on ja trobem *raubaria* en trobadors clàssics (B d'Alamanon, Cadenet etc., Rayn. v, 46), en fr. ant. *roberie* [S. XII, *Roman de Rou*], no del tot estranya al cast. ant (on el crec peculiar de l'alabès López de Ayala, c. 1400, *Rim de Palacio* 51, 74, 337), i particularment aragonesa: «illa *roparia* quod abebant facta ad domum Scte. Crucis de illas oves et bezeros» 1221 (i altres exs. en el *Libro de la Cadena* de Jaca, 289 etc.); «si fiziere nomezido o furto o *roparia* ---», *Fueros de Aragón* fi segle XIII (Tilander, § 75 2). *Desrobar* o *derrobar* «en- 25 traren la dita morenia --- e derrobaren aquella, entant --- que no fonc en facultat --- de donar empaig a la dita entrada e +*derrobament*» Val., a 1460 (Gual C, *Congr Ht Cor Ar* IV, 486); formació poc frequent en cat ant, i normal en oc. i fr, i que ja tro- 60

bem en forma *deraubare* en glosses llatines de la Ger- mânia Inferior; *desrobar*, -at 'desproveit, mancat de tot': «desconeguda / haguí la casa: / tant la viu rasa / e *desrobada* / e regirada», JRoig (*Spill*, 1081); *disrobament*

Roba, deriv. molt antic, i comú a les llengües romàniques (totes les que tenen **RAUBARE*): amb el sentit primitiu de 'despulla, botí', d'on després 'mercaderies', especialitzat finalment en el sentit de 'roba, drap de vestir': it. *roba* 'mercaderies', 'vestimenta de núvia, moblatge', 'roba', engad *roba*, fr. *robe* 'peça de vestit', 'vestit', oc. ant. *rauba* 'robatori', 'despulla', 'roba'; cast *ropa*, port. *roupa* (sobre els quals, infra).

S XII, en el sentit de 'els béns, els mobles': «tornà i e l mas ilex ['mateix'] de la Muntada, e pres l'ome e l'aver e la *roba*, e teng-o pres, tot, 6 senmanes» (Alt Cardener, PPujol, *DocVgUrg*, 4 28); «cum suis armis et cum tota sua *ropa* mobilis», doc ross de 1238, en l'*InuLC*, que aplega dos casos de *rauba*, i una vintena de *roba* en docs. ross. dels Ss. XIII-XV, generalment amb el sentit de 'mercaderies' però també 'peces de vestir', p ex., a. 1358, o 'de lliu' 1323.

A Bna 1271 (tarifa dels corredors), és també 'mercaderies', si bé es nota que ja va tirant a ser aplicat a roba o drap: «corredor qui encant *robes* d'alberc, en plassa o en albercs, si l'encant munta de 10 lbs. en sús ---», «felpa o peilla de vestedures o d'altra *roba* --- e si no ho pot vendre --- prena miges corredures e reta la *roba*» (*EntreDL* I, 155ss., § 86, 117 bis). El mateix sembla en la reva de Puigcerdà de 1288: «tota càrrega de fusta --- tota bala de quiyna-que *roba* sia, qui vaja a través, 2 drs; tota bala de pastell cordat ---» (que Alart explica «ballot ou paquet placé au dessus ou en travers de deux autres», *RLR* IV, 506) (de nou 1289, *RLR* IV, 510); «li panà ['robà'] los diners, e la bèstia, ab què portava la *roba*» 'l'equipatge, els béns', *VidesR*, 145v2 (n. 135, cf. el llatí, 428 11) Tenim encara el sentit de 'béns, mobiliari' en el S. XVII, almenys a Eivissa: «representant-li los agravis ha rebut la Comunitat, y que sia servit S. S. emparar-li la *roba*, o que don fiances de tot», *Crònica* de 1661 (Macabich, *Sta M. la Major*, 80)

Però ja és netament el sentit modern en la *Questa* trescentista de Reixac, que de vegades manté el dif- 45 tong AU sense canvi gràfic: «quant venc que él hac fet son servèy e fo exit de la capela --- prengueren-lo e treguerun lus aspases, e quant éls lo cuydaven nefrar, Sel a qui él avia servit --- mostrà per él miracle ---, q'éls no pogran sobre él ferir colp qui mal li pogués fer, e no vestia sinó sa *rauba*, e despuyaren-lo, e ferien ab les espases sobre él axí con si ferí<s>san en una enclusa» (89.11)

El sentit originari de 'mercaderia' ens el mostra en forma eloquent el *Consolat*, amb referència a les trans- 50 portades per mar «molt mercader nolieja la sua *roba* a aquell senyor de nau, per amistar que haurà ab ell, o per gran bondat que hom li n'haurà dita --- e si l mercader sabia que l senyor de la nau degués romandre del viatge, ell no li haguera noliejada la sua *roba* ne mesa en la nau», cap 149 (Pard, p 165, i frequentís-